

BELEDİYELERDEKİ TAŞERON İŞÇİLERİ NE YAPMALI?

Aydınlık Gazetesi, 15 Ekim 2013

Yıldırım Koç

Kanunlarımıza göre bir işyerinde asıl işin bir bölümünün taşeronla verilebilmesi için, teknolojik nedenlerle uzmanlık gerektiren bir iş olması zorunludur. Ancak belediyelerde bu iş farklıdır.

Belediyelerde böyle bir koşul yoktur.

3.7.2005 gün ve 5393 sayılı Belediye Kanununa göre, belediyenin asıl işleri içinde yer alan aşağıdaki işler, belediyelerde ve belediyeye bağlı kuruluşlarda taşeronla verilebilmektedir.

“Madde 67- Belediyede belediye meclisinin, belediyeye bağlı kuruluşlarda yetkili organın kararı ile park, bahçe, sera, refüj, kaldırım ve havuz bakımı ve tamiri; araç kiralama, kontrollük, temizlik, güvenlik ve yemek hizmetleri; makine-teçhizat bakım ve onarım işleri; bilgisayar sistem ve santralleri ile elektronik bilgi erişim hizmetleri; sağlıkla ilgili destek hizmetleri; fuar, panayır ve sergi hizmetleri; baraj, arıtma ve katı atık tesislerine ilişkin hizmetler; kanal bakım ve temizleme, alt yapı ve asfalt yapım ve onarımı, trafik sinyalizasyon ve aydınlatma bakımı, sayaç okuma ve sayaç sökme-takma işleri ile ilgili hizmetler; toplu ulaşım ve taşıma hizmetleri; sosyal tesislerin işletilmesi ile ilgili işler, süresi ilk mahallî idareler genel seçimlerini izleyen altıncı ayın sonunu geçmemek üzere ihale yoluyla üçüncü şahıslara gördürülebilir.”

Taşeron çalıştırma konusunda belediyelerin elini rahatlatan bu uygulamaya rağmen taşeron işçisini bir ölçüde koruyucu düzenlemeler vardır. Örneğin, belediyede temizlik işçisi olarak işe alınan bir taşeron işçisinin büroda çalıştırılması durumunda, bu işçi, işin başından itibaren asıl işverenin işçisi sayılmaktadır.

Ayrıca bazı başka uygulamalar da, taşeron işçilerini kurtarmaktadır.

Kısa bir süre önce bir ilimizde belediyenin mezarlık bölümünde çalışan taşeron işçileriyle bir toplantı yaptık.

Belediye Mezarlık İşçilerinin Durum

Mezarlıkta çalışan taşeron işçilerine birkaç soru sordum.

Birinci soru, çalışırken onlara talimatları kimin verdiği idi. Eğer talimatları asıl işverenin temsilcisi veriyorsa, taşeron işçileri asıl işverenin işçisi sayılır.

İkinci sorum, çalışırken taşeronun araçlarını mı, asıl işverenin araçlarını mı kullandıklarıydı. Eğer kullandıkları asıl işverenin araçlarıysa, taşeron işçileri asıl işverenin işçisi sayılır.

Üçüncü sorum, çalışırken yanlarında asıl işverenin işçilerinin bulunup bulunmadığıydı. Eğer asıl işverenin işçileriyle taşeron işçileri aynı işte çalışıyorsa, muvazaalı bir durum söz konusudur ve taşeron işçileri işin başından itibaren asıl işverenin işçileri sayılır.

Dördüncü sorum, mezarlık işçisi olarak işe alınıp, asıl işverenin başka bir işinde çalıştırılıp çalıştırılmadıklarıydı. Eğer başka bir işte çalıştırılırlarsa, asıl işverenin işçisi sayılırlar.

Toplantıya katılan taşeron işçilerinin hepsi, bu sorulardan birine veya birkaçına göre asıl işverenin işçisiydi.

Belediyenin işçileri bir sendikada örgütlüydü ve işyerinde bir toplu iş sözleşmesi uygulanıyordu. Taşeron işçilerinin asıl işverenin işçisi sayılması durumunda, çalışmış olmaları koşuluyla, geçmişe dönük beş yıllık süre için alacak davası açabileceklerdi. Muhtemel alacaklarını hesap ettik. Ortalama 65 bin lira çıktı.

Düşünebiliyor musunuz, yarınından emin olmayan ve asgari ücret alan taşeron işçisinin eline toptan 65 bin lira geçiyor.

Hükümeti korkutan, taşeron işçilerinin bu konuda bilinçlenmeleri, örgütlenmeleri, mücadele etmeleri ve geçmişe dönük büyük paralar almalarıdır.

Olanağı varken öğrenmeyen veya bilip de mücadele etmeyen taşeron işçisinin şikayete hakkı yoktur.